

sulfatet var, at vi vare kastede til Jorden efter en ganske kort Kamp, efter kun at have konstateret vor Neutralitet. Da jeg før havde Ordet, glædede jeg mig over, at den ærede Ordfører havde sagt, at den Ordning af vort Forsvarsvæsen, som vi maa stræbe hen til, skulde være forsvarlig. Jeg glædede mig over dette Udtryk; jeg beklager nu den Maade, hvorpaa den ærede Ordfører tog lidt Afstand derfra, nemlig ved at pege hen paa, at den skulde svare til vore finansielle Forhold.

Den ærede Ordfører gentog sin Fordring om, at Krigsministeren ikke maa møde Aar efter Aar med de samme Forslag, og henviste specielt til Fordringerne paa de to Konti L. b. og L. d. Han gjorde opmærksom paa, at Krigsministeren jo altid havde den Udvej at tage af de andre Underkonti: c., f., h. og i. Men de ere desværre ogsaa saa belastede, at den Anvisning paa at tage af dem i Virkeligheden ikke forslaar meget. Hvis Krigsministeren ikke maa møde med de samme Forslag Aar efter Aar, vilde det være meget vanskeligt at vide, hvad man saa i Virkeligheden skal forlange. Det gælder jo dog visse begrænsede Formaal med Hensyn til Bevillinger til Skyts, Ammunition, Belysning, Telegrafmateriel o. s. v. Naar Tinget ikke vil give dem det ene Aar, og man saa sætter ny Forslag op det næste Aar, vil man hurtig være udelukket fra at stille den Art Forslag. Nej, det er netop Krigsministerens Pligt at vedblive at stille sine Forlangender, man maa da haabe, at Tinget maa komme til Erkendelse af, at disse Ting ere nødvendige. Naar den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at han ikke kunde forstaa, hvorledes Krigsministeren kunde modtage dette Budget i Aar, naar det dog var belastet med saa store Mangler, vil jeg henlede hans Opmærksomhed paa, at jeg sagde: „Paa Grund af Forholdene i Aar“, idet Forholdene i Sommer tvang Regeringen til at bøde paa de store Mangler, der fandtes paa Søbefæstningen, hvorved Budgettet, som det foreligger i Aar, maa ses i et noget andet Lys. Den ærede Ordfører talte om den Beklagelse, jeg havde fremsat i Anledning af de forskellige Reduktioner, der have fundet Sted. Det staa ganske i Modstrid med den Anke, som før blev rettet mod mig fra et andet æret Medlem (Fogtmann), nemlig at jeg tog det med Sorgløshed. Jeg forstaaer ikke, hvorledes man kan rette den sidste Anke mod mig, thi jeg kan sige, at jeg ser med

stor Betænkelse paa de Nægtelser, der Aar efter Aar foretages paa de militære Budgetter. For øvrigt skal jeg sige, at det er snarere Nationen, Repræsentationen, der er sorgløs. Men den Sorgløshed, der karakteriserer den nulevende Slægt, er for øvrigt ikke noget ejendommeligt for den, det er en Sorgløshed, som vi spore vor hele Historie igennem. Det har aldrig været anderledes. Det er altsaa ikke en Anke, der rettes alene mod Venstre, men den maa ogsaa rettes mod tidligere Slægter, det er den samme Sorgløshed, der har forfulgt os til enhver Tid. Nu, da vi altsaa staa ved Slutningen af Aarhundredet, er det værd at lægge Mærke til, hvorledes det er gaaet os i dette Aarhundrede. Jeg kommer til at tænke derpaa ved en Udtalelse, jeg hørte for et Øjeblik siden. Vi kende alle, hvorledes Tilstanden var i 1801. Da var der gaaet en 80-aarig Fredsperiode forud, og enhver kan forstaa, i hvilken Tilstand Forsvarsvæsenet var ved denne Lejlighed. Det var da Marinen, der maatte tage Affære og ved sit Heltemod bøde paa Manglerne ved at tage Kampen op ved Hjælp af Blokskibe, Stykpramme, og i det hele taget den maadeligste Defension. Saa søgte man derefter at bøde lidt paa Forsvarsvæsenet, men faldt snart til Ro igen. Det har altid været karakteristisk for Nationen, at naar Faren virkelig kommer, er Offervilligheden meget stor; ikke alene til at voye Liv og Blod, men ogsaa til at yde pekuniære Ofre; men saa saare Faren er overstaaet, sættes Sorgløsheden til Højbords, og saa forsømmer man atter Forsvarsvæsenet, indtil en ny Fare kalder Nationen frem, hvorpaa man atter gør sit yderste for at bøde paa Manglerne. Saaledes gik det ogsaa efter 1801, man indskrænkede sig til at foretage nogle faa Forbedringer ved Søbefæstningen, og i 1807 laa derfor Landbefæstningen hen i den grusomste Tilstand. Der har — jeg skal blot nævne det med nogle faa Ord — fra Kristian den Fjerdes Tid været Forslag fremme om at lægge en ydre Fæstningslinie om Kjøbenhavn. Kristian den Fjerde havde den Tanke, at man skulde benytte Søerne uden for Byen, Peblingsøen og Sortedamssøen, til Støtte for Forsvarslinien og lægge denne umiddelbart op til dem, saaledes at Søerne bleve Forgrave for den. Den Tanke havde man bearbejdet i alle Aarene fra Kristian den Fjerdes Periode — altsaa halvandet Hundreaar igennem — naar jeg regner Tiden indtil dette Aarhundredes Begyndelse. Man havde endevendt og drejet denne Plan, men aldrig var